

A 51.003

helyi gyűjtemény

BÚCSÚZÁS A HARANGOKTÓL.

EGYHÁZI BESZÉD
ÚJKENYÉRI ŰRVACSORAOSZTÁS ALKALMÁVAL.

Irta
és a kecskeméti reform. templomban 1916. aug. 27-én elmondta:

SZAPPANOS KÁROLY
reform. h. lelkész.

KIADJA
A KECSKEMÉTI REFORM. EGYHÁZTANÁCS.

Ára 20 fillér.

A tisztajövedelem hadi jótékony célra fordittatik.

A 51.003

Katona József Könyvtár
Kecskemét

D51000099219

Alapige: Máté XXII; 15—22.

Mint Máté evangélista a felolvasott alapigékben mondja: a farizeusok beszédökkel meg akarták Jézust fogni, vagyis oly kérdéseket adtak elé, melyekre adott feleletével vagy népszerűségét tegyék tönkre, vagy bevádolhassák a római császár előtt mint néplázitót. Ily célból kérdezték Jézustól alapigénk szerint a farizeusok, hogy kell-e a római császárnak adót fizetni? Annak a római császárnak, kit a zsidók mint országuk, vagy hazájuk leigázóját és zsarnokát engesztelhetlenül gyűlöltek. Jézus azonban jól tudta, hogy ha e kérdésre nemmel felel, rögtön bevádolják és elfogatják mint néplázitót a római uralom ellen; azért egy adópénzt kért tőlük és azt kérdezte, hogy kinek az arcképe és neve van azon s mikor azt mondták, hogy a császáré, így szolt: „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré és Istennek, ami az Istené!”

Keresztyén Testvéreim! Volt idő, mikor nekünk magyaroknak is nehezen esett megadni

az adót a császárnak, mikor az még csak osztrák császár volt, de nem megkoronázott magyar király. Istennek hála, ezek az idők már régen elmúltak és csaknem félszázada már annak, hogy Ausztria császára Magyarország megkoronázott apostoli királya is, kinek alattvalói hűséggel adunk meg mindent, amit csak kíván a világháború e rettenetes éveiben.

Oda adták a szülők gyermekeiket, hogy küzdjenek s ha kell, haljanak meg hazájukért. Oda adták a hitvesek férjeiket, a gyermekek kenyérkereső édes atyjukat, hogy némelyeket csonkán, bénán, betegen lássanak hazatérni, — mások pedig messze földön, idegen országban egyék a hadifogságnak keserű kenyerét, távol szerető övéiktől.

S mikor pénz kellett, hadi kötvényekben milliárdokat jegyzett és adott össze a magyar nemzet háborús célokra. Odaadtuk már konyhai rézedényeinket, sőt midőn most ágyúnak való érc kell, odaadjuk templomunk drága kincseit: harangjainkat, tudván hogy „a haza mindent előtt!”

Oda adjuk harangjainkat, melyeknek felirata ez szokott lenni: „vivos voco, mortuos plango, fulgura frango.” Ami magyar nyelven azt teszi: az élőket hívogatom, a holtakat siratgatom, a villámokat megtöröm.

Óh, hányszor hívogattak minket ezeknek érces, tiszta hangjai, áhítatot keltve sziveinkben, ide, az Isten házába, kiönteni itt Isten előtt örömünket és bánatunkat, bűnbánatunkat, hálánkat és bizalmunkat a mi mennyei Atyánk előtt? Hányszor rebegtük el odahaza ezeknek figyelmeztető kongása mellett reggeli és estéli imádságainkat?

Hányszor siratgatták ezek el a mi kedves halottainkat: szüleinket, testvéreinket, házastársainkat, gyermekeinket, kiket mi szeretttünk és a harangokkal együtt megsirattunk.

A harangoknak kongása és rezgése oszlatta el olykor a jéggel terhelt sötét felhőket.

Most pedig újra öntve, ágyúk alakjában ezeknek mennydörgő szózata ijeszti meg ádáz ellenségeinket, ébreszti fel bűnös lelkiimeretüket s ezeknek villámokat szóró golyói halált és pusztulást okoznak a csatatérekén.

Oda adjuk e harangokat is, mert Jézus azt mondta: „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré.” Odaadjuk egyházunknak és a családunknak drága kincsét és büszkeségét, a szép hangú Szappanos-harangot, melynek szelid hűgása oly sokszor hívogatott bennünket ide, az Isten házába, mely oly sokszor siratgatta el a mi kedves halottainkat. Oda adjuk azt a harangot, melyet boldog emlékű nagybátyám, néhai idősb Szappanos István 1854-ben elhunyt

nejének, Nagy Máriának emlékére készítettett 1856-ban, tehát 60 évvel ezelőtt. Az alapító már meghalt, de fiai és unokái ma is buzgó tagjai gyülekezetünknek. Oda adjuk a latin felírási és történelmi emlékü kis harangunkat, mely egy elpusztult ref. egyháznak: Kohári Szentlőrincnek harangja volt s mai alakját 1851-ben nyerte. Letesszük mindezt, valamint a Szentkirályi harangunkat és helvéciai csengettyűnket is a haza oltárára.

Jézus azonban nemcsak azt mondta, hogy „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré“, hanem azt is, hogy „Adjátok meg Istennek, ami az Istené!“

Adósok vagyunk, Atyámfiak, mindannyian; azt nem kell szégyenleni és nem lehet letagadni. Adósai vagyunk szüleinknek és embertársainknak, de adósai vagyunk főként az Istennek. Adósai vagyunk Istennek az életért, melyet tőle nyertünk; a levegőért, melyet beszívunk; a napsugárért, melynek fényében gyönyörködünk; az ételért és italért, mely bennünket táplál; lelkünkért, mely gondolkozik, érez és akar. Adósai vagyunk Istennek a szent keresztségért, mellyel a Krisztus anyaszentegyházába felvétettünk; a konfirmációi és házassági áldásért, melyet az Isten házában nyertünk; az Isten ígéjéért, mely nekünk hirdettek; ezért a szent hajlékéért, melyben őt imádjuk.

És mivel fizethetjük le nagy adósságainkat? Mit adhatunk mi szegény gyarló és bűnös emberek a semmi nélkül nem szűkölködő gazdag és tökéletes Istennek? Bizonyára nem véres áldozatokat, mint a régi pogány népek hitték, s nem tömjénfüsttel telt cifra ceremóniát, mint ma is némely keresztény felekezetek teszik, de alázatos szívet, bűnbánó, — Istent és embert szerető lelket. Ez az Isten előtt a legkedvesebb áldozat. Ezt adjátok meg Istennek; ezzel tartoztok néki a sok jóért, mellyel áldó kegyelme elhalmoz bennünket. Imé, most is egy esztendőre megadta a m mindennapi kenyerünket s az új kenyérnek zsengéje fel van téve az ő szent asztalára. De erről a földi kenyérről — midőn azért hálaát adunk, — emelkedjék lelkünk ama mennyei kenyérre is, melyből aki eszik, soha halált nem lát.

Adjátok meg a császárnak azt, ami a császáré és Istennek, ami az Istené.

Odaadjuk hazánknak, királyunknak harangjainkat, — Istennek a mi sziveinket.

Isten veletek, kedves harangjaink! Nem hívogattok többé bennünket ide, az Isten házába, de azért mi mégis eljövünk gyakran, hogy imádjuk itt Istent lélekben és igazságban s hogy imádkozzunk az áldott békeségnek eljöveteleért. — Nem siratgatjátok

többé kedves halottainkat, megsiratjuk hát magunk.

Ti pedig legyetek boszúálló ágyúszörnyetek, melyek ádáz ellenségeinknek halált és pusztulást okozva, megboszulják oly sok megsiratott hősünknek korai halálát! Nem tartóztatunk titeket. Menjetek, segítsétek elő az igaz ügyünknek győzelmét és hozzátok el az áldott világbékének boldog napjait! Amen.

Imádság.

Népek nagy Istene! — Hazánk oltárára — újabb áldozatot — hozunk te elődbe. — Templomunk harangit, — a te hű szolgálid — elviszik mi tőlünk, — messze idegenbe, — véres harcterekre, — hogy ottan bőmbölő — ágyúkká legyenek, — halált és pusztulást — okozva mindenütt — ádáz elleninknek!

A te dicsőséged — hirdették, óh Uram — eddig harangjaink! — Óh hirdessék e után igazságod szavát, — király gyilkosokra — megérdemlett boszúnk — méltó büntetését — elesett fiaink — hősi haláláért. —

Odadjuk harangink, — zokszó nélkül Uram! — Óh, mert te akarod — és a közös anyánk: — a mi édes hazánk!

Vihartépte szivünk — erős nagy hitével — kérünk téged Urunk, — hogy fogadd kedvesen — újabb áldozatunk!

Templomunkba hívó — szelid hangjuk legyen — rettentő ágyúnak — bömbölő hangjává, — pusztulást okozva, — győzelmet kiviva, — hozzák, óh hozzák el — áldott békeségnek — nyugalmas napjait, — amikor tenéked — zengjen újból ének, — hálánk s imádásunk — szava ajkainkról: — Dicsőség tenéked — és te szent Fiadnak, — ki meghalt érettünk — keresztnek kinjával! Amen.

* * *

A Szappanos-harang felirata:

Életem szorgalmas,
Holtom nyugodalmas.
Imádkozzatok
Kedves magzatok!
Engem kövessetek,
Boldogok lesztek.
Az érc csengő hangja
Hi benneteket
Isten imádására,
Buzgó hitfelek.

Öntötte Schaudt András Pesten,
1856. márc. 15-én.

A kedves nő és jó anyának emlékéül öntették s adták a kecskeméti helv. hitvallású egyháznak id. Szappanos István és gyermekei: Szappanos János, neje Szél Juliánna, István, jelenleg egyházi főgondnok és neje Ferenczi Klára, Mihály, Sándor, László jogász, Imre

orvosnövendék, Elek és Máriának, Lakatos Sándornénak árvája Lakatos Teréz.

Néhai Nagy Mária, id. Szappanos Istvánné asszony szül. Nagy Mihály és Pázsit Sára szülőkötől 1795. dec. 7-én, meghalt 1854. jul. 20.

A kisharang felirata:

In honorem sacro sanctae trinitatis, ecclesia kecskemetiensis evangelicae reformatae.

Sumptitus ad suum usum curavit fundi Budae per Joannem Picher in Ofen. 1851.

30

1971 AUG - 7

1961 MAJ - 2

akatos

nné

2002 APR 06

2009 SZEP 14

